

Załącznik PW-IO 2.4-1/2019

RAPORT

**dotyczący aktualizacji klasyfikacji
technik ograniczających znośność (TOZ)
w roku 2019.**

Autorzy:

prof. Ryszard Hołownicki
dr Grzegorz Doruchowski
mgr Waldemar Świechowski
dr Artur Godyń

Opracowanie wykonano w ramach **zadania nr 2.4**
„Opracowanie i ocena metod ograniczania ryzyka związanego
ze stosowaniem środków ochrony roślin”,

Programu Wieloletniego:

„Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z
uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego”,
finansowanego przez MRiRW

31 grudnia 2019 r.

Aktualizację polskiej wersji klasyfikacji technik ograniczających znoszenie (TOZ), zamieszczonej w Serwisie Ochrony Roślin, na stronie internetowej Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach (www.inhort.pl), przeprowadzono w oparciu o korektę klasyfikacji TOZ sporządzonej przez Julius Kühn Institut (JKI) w Brunshwiku (Niemcy). JKI jest Federalnym Centrum Badawczym Roślin Uprawnych odpowiedzialnym m.in. za regulacje prawne z zakresu techniki stosowania środków ochrony roślin. Lista TOZ jest plikiem EXCEL, dostępnym na niemieckojęzycznej części portalu internetowego JKI, który jest okresowo aktualizowany w miarę napływu kolejnych wyników badań. Plik posiada odpowiednie filtry umożliwiające łatwe wyszukiwanie techniki opryskiwania m.in. w zależności od miejsca zastosowania, producenta, rodzaju uprawy.

Ostatnią aktualizację przeprowadzono 13 marca 2019 r. W 2019 r lista powiększyła się o 11 pozycji wyszczególnionych w tabeli 1.

Tabela 1. Nowe pozycje na liście TOZ wg. stanu na dzień 31.12.2019 (zgodnie z aktualizacją JKI z dn. 13.03.2019 r.

Klasa redukcji znoszenia	Liczba pozycji	Rodzaj techniki
50%	2	Rozpylacze eżektorowe Hardi Minidrift; 02 – ciśnienie do 5 bar, 025 – ciśnienie do 3 bar, w pasie przyległym do strefy buforowej, opryskiwacze polowe
75%	2	Rozpylacze eżektorowe Hardi Minidrift; 02 – ciśnienie do 3 bar, 025 – ciśnienie do 2 bar w pasie przyległym do strefy buforowej, opryskiwacze polowe
90%	1	Rozpylacze eżektorowe Lechler; ITR 80-01 – wentylator do 20.000m ³ , opryskiwacze sadownicze
	1	Rozpylacze eżektorowe Lechler; FT90-03 – ciśnienie do 1,6 bar, opryskiwacze polowe z użyciem układu Dropleg
	2	Rozpylacze eżektorowe Hardi Minidrift; 02 – ciśnienie do 1,5 bar, 025 – ciśnienie do 1,5 bar, w pasie przyległym do strefy buforowej, opryskiwacze polowe
95%	1	Opryskiwacz sadowniczy KWH Mistral; rozpylacze TeeJet DG, Lechler AD, IDK, Albus AVI
	1	Opryskiwacz do winorośli, rozpylacze Lechler ITR 80-01, ciśnienie do 5 bar
	1	Rozpylacze eżektorowe Albus TVI 01; średnica wentylatora 810 mm, opryskiwacze sadownicze
	11	<i>Łącznie</i>

Obecnie klasyfikacja TOZ obejmuje łącznie 765 pozycji, w tym 556 jest dedykowanych dla płaskich upraw polowych, 209 dla upraw przestrzennych (sady, winnice, chmiel) (tab. 2). W uprawach polowych technikami ograniczającymi znoszenie są głównie rozpylacze grubokropliste, których udział stanowi 97%. W uprawach przestrzennych udział rozpylaczy grubokroplistych jest istotnie mniejszy i wynosi 58%.

Tabela 2. Udział rozpylaczy i zintegrowanych technik ograniczających znoszenie na liście TOZ dla upraw polowych i sadowniczych

TOZ	Uprawy polowe		Uprawy sadownicze	
	Liczba pozycji	Udział na liście	Liczba pozycji	Udział na liście
Rozpylacze	537	97%	121	58%
Opryskiwacze *	19	3%	88	42%
RAZEM	556	100%	209	100%
* Zintegrowane techniki ograniczające znoszenie, obejmujące kompletne opryskiwacze wyposażone w określone rozpylacze i pracujące przy określonych parametrach roboczych				